

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.27/2024/8. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2024. évi július hó 9. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a vesztegetés elfogadása büntette miatt **Terhelt1 és társa** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.107/2023/12. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

Terhelt1 I. r. vádlott terhére rótt 37 rendbeli bűncselekményből 12 rendbelit (tényállás 3., 4., 5., 7., 10., 12., 16., 17., 18., 23., 24., 25. tényállási pont) és Terhelt2 II. r. vádlott bűncselekményét bűnszövetségben elkövetettként is minősíti.

Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés egynapi tételének összegét 50.000 (ötvenezer) forintra mérsékli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Zalaegerszegi Törvényszék a 2023. évi december hó 20. napján kelt 3.B.107/2023/12. számú ítéletével *Terhelt1 I. r. vádlottat* 37 rb. – 27 esetben folytatólagosan elkövetett – a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 291. § (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő és a (3) bekezdés c) pontja szerint büntetendő vesztegetés elfogadásának büntette miatt – halmazati büntetésül – 2 év szabadságvesztésre, 100 napi tétel, napi tételenként 100.000 forintban meghatározott

pénzbüntetésre és 5 év orvosi foglalkozás gyakorlásától eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést – elrendelése esetén – börtönben rendelte végrehajtani és megállapította, hogy abból a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztésbe a 2021. évi október hó 12. napjától a 2021. évi október hó 14. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította, valamint rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Terhelt1 I. r. vádlottal szemben a büntetőeljárás során lefoglalt és a Zalaegerszegi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál tételszám1. tételszám alatt bevételezett, nyilvántartási szám1 KBR számon nyilvántartott 322.000 forintra és nyilvántartási szám2 KBR számon nyilvántartott 15.000 forintra, továbbá 1.113.000 forint összegben vagyoneklobzást rendelt el.

- [2] *Terhelt2 szül. születési név1 II. r. vádlottat* 12 rb. bűnsegédként elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő és a (3) bekezdés c) pontja szerint büntetendő vesztegetés elfogadásának büntette miatt – halmazati büntetésül – 1 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést – elrendelése esetén – börtönben rendelte végrehajtani, azzal, hogy abból a vádlott a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá a bűnügyi költség viseléséről is.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak terhére eltérő minősítésért, illetve Terhelt1 I. r. vádlott esetében súlyosításért, a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása próbaidőre történt felfüggesztésének mellőzéséért és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabásáért, az I. r. vádlott és védője enyhítésért, a pénzbüntetés napi tételszámának mérsékléséért és a foglalkozástól eltiltás esetében annak a szülész-nőgyógyász szakorvoslástól meghatározása céljából jelentett be fellebbezést.
- [4] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészség fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az ítélet jogi indokolásának kismértékű helyesbítését és kiegészítését követően az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy mindkét vádlott cselekményét bünszövetségben elkövetettként is minősítse, Terhelt1 I. r. vádlott esetében mellőzze a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának próbaidőre történt felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést, és az I. r. vádlottat a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 565. § (2) bekezdésében írt korlátok között a közügyek gyakorlásától tiltsa el.
- [5] Ehelyütt szükséges utalni arra, hogy – amint arra a fellebbviteli főügyészség is helyesen hivatkozott – az ügyészség fellebbezése joghatályos, az nem ütközik a Be. 580. § (2) bekezdés b) pontjába, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság nem teljesen a vádirattal egyezően minősítette a vádlottak cselekményeit. A joghatályos ügyészi fellebbezés viszont nem tekinthető a Be. 583. § (3) bekezdése alapján bejelentettnek, ezért a felülbírálat terjedelme sem korlátozott a Be. 590. § (3) bekezdésében meghatározott módon. Ezért a másodfokú bíróságnak – a lentiekben írtak szerint - kötelessége felülbírálni a tényállás megalapozottságát annak ellenére, hogy – miután az a vádirattal egyező – a Be. 580. § (2) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint fellebbezéssel joghatályosan sérelmezni nem lehet.
- [6] A vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában és a nyilvános ülésen jogorvoslati kérelmével egyező tartalommal szólalt fel.

- [8] Sajátossága volt az eljárásnak, hogy határozatának indokolásában az elsőfokú bíróság mellőzte a bizonyítékok részletes elemzését, mert a vádlottak bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadta. A vádlottak az előkészítő ülésen – a Be. 502. § (5) bekezdése szerint feltett kérdésre – úgy nyilatkoztak, hogy bűnösségüket a vád tárgyává tett bűncselekményben beismerik.
- [9] A Be. 562. § (4) bekezdése értelmében az ügydöntő határozat indokolásából mellőzhető a bizonyítékok mérlegelése, ha a bíróság elfogadta a bűnösséget beismerő nyilatkozatot és erre alapítva állapítja meg a vádlott büntetőjogi felelősségét. Ilyenkor az ítélet indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjaiban meghatározott részekből, valamint a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására, illetve az alkalmazott jogszabályokra való utalásból állhat. Ez történt a jelen ügyben is.
- [10] A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott ítéletet – a Be. 590. § (1) bekezdésében írtak szerint – az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek keretében a Be. 590. § (2) bekezdése értelmében vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását. A Be. 590. § (7) bekezdésében írtak szerint hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is. A felülbírálat ugyanis, tekintettel arra, hogy az ügyészség fellebbezése mindkét vádlott esetében eltérő minősítés, a korrupciós bűncselekmény bünszövetségben elkövetésének megállapítására is irányult, a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint teljes körű.
- [11] A felülbírálat során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást mentesnek találta a Be. 592. § (2) bekezdésében felsorolt részbeni megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az tehát hiánytalan, teljeskörűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.
- [12] Az elsőfokú bíróság eljárása során nem vétett olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében vagy a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró és a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető ún. relatív eljárási szabálysértést, mely a határozat érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna. A bizonyítási eljárást az eljárási törvény rendelkezéseinek megtartásával folytatta le. Törvényesen határozott az előkészítő ülésen a vádlottak bűnösséget beismerő nyilatkozatának elfogadásáról, mert annak a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételei maradéktalanul fennálltak.

[13] **III.**

- [14] Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére. Annak alapjául a Be. 565. § (1) bekezdése alapján helyesen vette figyelembe a bűnösség beismerését, az arra tett nyilatkozat elfogadását és az eljárás ügyiratait.
- [15] A bűncselekmények minősítése azonban csak részben felelt meg a büntető anyagi jogszabályoknak.
- [16] Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlottak tevékenysége szükségképpen a Zala vármegyei kórház1 gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett

tevékenységgel állt kapcsolatban, és mint ilyen, a vesztegetés elfogadása törvényi tényállásában szabályozott elkövetési magatartásba illeszkedik.

- [17] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az orvos által egyes vizsgálatok alkalmazása, betegellátási tevékenység ellátása, azok közötti választás során hozott döntések szükségképpen a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységgel kapcsolatban állóak, s mint ilyenek, a vesztegetés elfogadása törvényi tényállásába illeszkedőek (*BH 2021.326.*).
- [18] Megfelelően minősítette az előnyt jogtalannak és azt is helyesen állapította meg, hogy az I. r. vádlott osztályvezető főorvosként önálló intézkedésre jogosult személy volt. A cselekmény minősített eseteinek vizsgálata során törvényesen határozta meg, hogy Terhelt1 I. r. vádlott rendszeres haszonszerzés céljából követte el a cselekményt, amelyhez a segítséget Terhelt2 II. r. vádlott ennek ismeretében nyújtotta.
- [19] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a cselekmények a bünszövetség megállapításához szükséges szervezettség szintjét nem érték el, ezért – bár annak körülményeit részletesen vizsgálta – a bünszövetség minősítő körülményét nem állapította meg. A másodfokú bíróság ezen érvelésével nem értett egyet.
- [20] Helyesen és meggyőzően fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a törvényhozó a 2021. évi január hó 1. napját követően a hálapénz rendszerét egyértelműen és világosan megszüntette, de arra is helyesen hivatkozott, hogy a vádlottak cselekménye ez időpontot megelőzően is bűncselekménynek minősült volna, mert a jogtalan előnyt előre kérték, amely a hálapénz fogalmának, mint utólagos szolgáltatásnak nyilván nem feleltethető meg (*elsőfokú ítélet [55] bekezdés*).
- [21] Amint arra a fellebbviteli főügyészség helyesen utalt, a bünszövetség megállapítása szempontjából a hálapénz kriminalizálásának időpontja nem bír jelentőséggel. A bünszövetség vizsgálata során kizárólag a Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontjának tartalmából kellett kiindulni.
- [22] A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja szerint bünszövetség akkor létesül: ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet.
- [23] A fogalom értelmezésére – változatlanul – a Legfelsőbb Bíróság által meghozott IV. számú Büntető Elvi Döntés ad iránymutatást, ami ma is kötelező érvényű, mert a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 195. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy az e törvény hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások az eltérő iránymutatást tartalmazó jogegységi határozat meghozataláig alkalmazhatók.
- [24] A IV. számú Büntető Elvi Döntés lényege szerint a Btk. a bünszövetség fogalom meghatározásánál azt értékeli, amikor a közreműködőnek, tehát a bünszövetség tagjainak a megállapodása több bűncselekmény megvalósítását célozza. A több bűncselekmény megvalósítása irányulhat akár azonos, akár különböző bűncselekmények elkövetésére.
- [25] Az elvi döntés szerint a bünszövetség létrejöttének további feltétele, hogy a bűncselekmény alanya akár tettesként, akár részesként két vagy több személy legyen, az elkövetők megállapodása több bűncselekmény elkövetésére irányuljon, továbbá, hogy a megállapodás a cselekmények elkövetését időben megelőzze.
- [26] Az előzetes megállapodás – mint a szervezett elkövetés egyik eleme – olyan, a jövőben megvalósítandó bűncselekmények elkövetésére irányuló elhatározást jelent, amely pl. az elkövető következetességét, a végrehajtás jelentősebb körülményeiben, módozataiban

megnyilvánuló tervszerűséget (is) felöllelheti. Nem zárja ki viszont a bünszövetség megállapíthatóságát az, ha a végrehajtás módja adott esetben eltér az előzetes megállapodástól (*BH 2018.69.*)

- [27] Jelen ügyben a vádlottak magatartásának ennek megfelelő ismérvei maradéktalanul megállapíthatók.
- [28] A bünszövetség megállapításához szükséges szervezettség vizsgálata során figyelemmel kellett lenni a vádlottak közötti kapcsolatra, a bűncselekmény elkövetésének módjára, és többek között az elkövetési időszakra is.
- [29] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a 2021. február 5. és 2021. október 6. napja között elkövetett cselekmények miatt emelt vádat az ügyészség Terhelt1 I. r. vádlottal szemben, 37 különböző személy számára nyújtott egészségügyi szolgáltatással kapcsolatosan. Ezen 37 esetből 12-ben nyújtott szándékosan segítséget Terhelt2 II. r. vádlott, amelyekre 3 napon, 2021. július 27., 2021. augusztus 24. és 2021. szeptember 7. napján került sor.
- [30] A fentiek alapján tehát Terhelt2 II. r. vádlott tevékenysége nem egyszeri alkalomra korlátozódott, az mintegy másfél hónapot ölelt át. Hangsúlyozni szükséges továbbá, hogy az irányadó tényállás szerint a vizsgálat elvégzését követően csakis ő maradt a kórházi rendelőben a vizsgált személlyel együtt leginkább azért, hogy a vesztegetési pénzt átvegye.
- [31] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a bűncselekmény elkövetéséhez ezen rendszeres feladatmegosztáson túl további szervezettség nem is feltételezhető és nem is szükséges.
- [32] Az irányadó tényállásban foglaltakra tekintettel tehát alappal fel sem vethető, hogy a vádlottak alkalmilag, egyszeri megoldásként ötlötték volna ki, illetve egyeztek volna meg a gondos tervezést, szervezést követően, jól meghatározott munkamegosztással megszervezett és ennek megfelelően végrehajtott bűncselekmények elkövetésében.
- [33] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság Terhelt1 I. r. vádlott terhére rótt 37 rendbeli bűncselekményből 12 rendbelit (tényállás 3., 4., 5., 7., 10., 12., 16., 17., 18., 23., 24., 25. tényállási pont) és Terhelt2 II. r. vádlott cselekményét bünszövetségben elkövettként is minősítette.
- [34] Az ügyészség ennek megállapítására irányuló jogorvoslati kérelme tehát megalapozott volt.

IV.

- [36] Az elsőfokú bíróság az alkalmazható büntetési tételkeretet, illetve annak középértékét helytállóan határozta meg. Számottevő részében helyesen történt meg a büntetőjogi jogkövetkezményeket befolyásoló tényezők feltárása és számbavétele is, azok nyomatakát azonban ismételtelen át kellett tekinteni.
- [37] A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők körében tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az időmúlást a vádlottak javára enyhítő körülményként értékelte, viszont nem vette figyelembe kellő nyomattal a cselekmények nagyszámú halmazát. Mindezeket azzal indokolta, hogy a leplezett eszköz alkalmazása miatt a cselekményeket gyakorlatilag a nyomozó hatóság felügyelete alatt követték el a vádlottak, így nyomozástaktikai szempontok miatt az eljárás szükségtelenül elhúzódott és lehetőség lett volna jóval kevesebb cselekmény elkövetése után felelősségre vonni őket.
- [38] Amint arra a fellebbviteli főügyészség is helyesen hivatkozott, a nyílt eljárás megindításától az elsőfokú ügydöntő határozat meghozataláig kevéssel több mint két év telt el, amely az

időmúlás enyhítő körülménykénti értékelését nem alapozza meg. A halmazatban álló cselekmények kettőt meghaladó száma, azaz a nagyszámú halmazat pedig objektív körülmény.

- [39] A bünszövetség minősítő körülményének megállapítását követően mindkét vádlott terhére kellett értékelni a cselekmények többszörös minősülését.
- [40] A büntetőjogi jogkövetkemények meghatározása szempontjából elsődlegesen a korrupciós bűncselekmények kiemelkedő tárgyi súlyából kellett kiindulni, melynek nyomatékát Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában tovább erősítette az a tény, hogy cselekményével az osztályvezető főorvosi beosztása folytán hozzá, illetve ezen keresztül az orvosi hivatáshoz kapcsolódó közbizalommal ellentétes magatartást tanúsított.
- [41] Ezeket a körülményeket értékelve és mérlegelve a másodfokú bíróság álláspontja szerint helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a szabadságvesztés tartamát Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában 2 évben, Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában 1 évben állapította meg. Helyesen ismerte fel azt is, hogy ilyen mértékű szabadságvesztés szükséges, de egyúttal elégséges is esetükben a Btk. 79. §-ában megfogalmazott célok eléréséhez.
- [42] Kellő indokát adta annak is, hogy a szabadságvesztés azonnali végrehajtása Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában miért nem szükséges. Ezen álláspontjával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.
- [43] Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor Terhelt1 I. r. vádlottat pénzbüntetésre is ítélte, hiszen annak a Btk. 50. § (2) bekezdésében írt feltételei a vádlott vonatkozásában maradéktalanul fennálltak. Eltúlzottan súlyosnak találta ugyanakkor a másodfokú bíróság az egy napi tétel összegét. A pénzbüntetés egy napi tétele összegének 100.000 forintban történő meghatározása ugyanis nem áll összhangban az I. r. vádlott jövedelemi és vagyoni viszonyaival. Ezért annak összegét 50.000 forintra mérsékelte.
- [44] Terhelt1 I. r. vádlott a foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követte el a bűncselekményeket, ezért mindenképpen indokolt volt vele szemben a foglalkozástól eltiltás alkalmazása. Annak szülész-nőgyógyász szakorvosi foglalkozástól eltiltásra korlátozása a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott vonatkozásában nem elegendő, az ugyanis lehetővé tenné a számára későbbiekben olyan orvosi tevékenység gyakorlását, amely a szülész-nőgyógyász szakorvosi végzettség hiányában is végezhető.
- [45] Terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés tetтарыos, a Btk. 79. §-ában megfogalmazott célok eléréséhez szükséges, de elégséges is, ezért annak megváltoztatása nem indokolt.
- [46] Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban a tekintetben is, hogy mellőzte a vádlottak előzetes mentesítésben részesítését. A terhükre rótt bűncselekmények jellege ugyanis az érdemességüket, mint az előzetes mentesítés törvényi előfeltételét egyértelműen kizárja.
- [47] A büntetőjogi jogkövetkezményeket kifogásoló fellebbezések közül tehát Terhelt1 I. r. vádlott és védője által előterjesztettek a pénzbüntetést érintő részükben eredményesek voltak.
- [48] Ekként a bűncselekmények minősítésére és Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában a büntetőjogi jogkövetkezményekre vonatkozó részében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta.
- [49] Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ezért azokat a Be. 605. § (1) bekezdésében írtak szerint helybenhagyta.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.107/2023/12. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.27/2024/8. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2024. évi július hó 9. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke